

INFORMAZIO-GIDA

ARLOA: IRAUNKORTASUNA TAILERRA: LEHORREKO EKOSISTEMEN BIZITZA

Vitoria-Gasteiz

Adriano VI, 20-1º. 01008

Telf: 945 01 66 00

Fax: 945 01 66 01

Email: formacion-
araba@kontsumobide.es

Bilbao

Nicolas Alcorta, 2. 48003

Telf: 94 403 22 20

Fax: 94 403 22 21

Email: formacion-
bizkaia@kontsumobide.es

Donostia- San Sebastian

Zarategi ibilbidea 82-84 Atz.
20015

Telf: 943 02 25 90

Fax: 943 02 25 92

Email: formacion-
gipuzkoa@kontsumobide.es

1. Helburua

Ekosistemen eta haien biodibertsitatearen garrantziaz jabetzea eta GIHen 15. helburuaren helburuak lortzen laguntzea, kontsumo arduratsuaren ikuspegitik.

2. Edukiak

1. Bioaniztasuna

- Kontserbazioaren kontzeptua eta garrantzia

2.- Ekosistemak kontsumo arduratsuaren ikuspegitik babesteko ideiak

- **Elikadura jasagarria**
 - Sasoiko eta tokiko produktuak
 - Elikagaiak ez xahutzea
 - Ekoizpen hedakorreko elikagaien kontsumoa
- **Murrizketa**
 - Produktuen erabilera arduratsua
 - Zaharkitze programatua
 - Berrerabiltzea/Konpontzea
 - Energia-kontsumo arrazionala
 - Produktuen etiketa energetikoa
 - Horniduren arrazoizko kontsumo pertsonala
 - Garraiobide jasagarriak
- **Erosketa berdea**
 - Kontsumo arduratsuaren irizpideak sustatzen dituzten zigiluak:
 - Elikagai ekologikoa (Eurohostoa eta autonomia-erkidego bakoitzari dagokiona)
 - EcoLabel UE
 - Moebius zinta
 - Puntu berdea
 - FSC eta PEFC
 - SIGRE
 - SEAFOOD MSC
 - BIO kosmetika

3. Jarduerak

3.1. Aurretikoa

Ondoren zehazten den Web erreferentzia bisitatuko dute tailerraren oinarritzko kontzeptuak erreparatzeko eta lehorreko ekosistemen kutsaduraren adibideak ezagutzeko, bai eta arazo hori arintzeko har daitezkeen irtenbideen zirriborroa ezagutzeko ere.

<https://www.renovablesverdes.com/eu/lurzoruaren-kutsadura/>

3.2. Tailerrari dagokionez

Tailerra ardatz nagusi orokor batetik abiatuko da, eta jarduera desberdinak aurkeztuko dira, gaiarekin zerikusia duten proba ludikoak tartekatuz (espezie autoktonoak eta inbaditzaileak, nekazaritza intentsiboaren ondorioak, zaharkitze programatua, CO2 isuriak).

1.go jarduera: “Bioaniztasuna Euskadin”

Bioaniztasuna oinarritzko alderdiak, oro har, eta Euskadiko biodibertsitatearen datu batzuk, bereziki.

2. jarduera: “Elikadura jasangarria”

Jarduera honek bi fase izango ditu:

1. Euskadiko sasoiko barazkiak landu eta biltzea, tokiko kontsumoa ere sustatuz.
2. Elikadura iraunkorragoa lortzeko ideia nagusiak jasotzen dituen bideo bat ikustea

3. jarduera: “Erosketa berdea”

Jarduera honek bi fase izango ditu:

1. Taldeak lehiatuko dira ingurumena errespetatzen duten jardunbideak ziurtatzen dituzten zigiluen esanahia asmatzen saiatzeko eta produktu mota desberdinetan ager daitezke.
2. Hainbat produkturen irudiak erabiliz, produktu bakoitza bere zigiluekin behar bezala lotzen saiatu beharko dute karta-jokoaren dinamika baten bidez.

3.3. Ondorengo(k)

"Erosi, bota, erosi" dokumentala ikustea, baliabideak infinituak balira bezala erabiltzean oinarritutako kontsumo-ereduari buruz hausnartzeko, zaharkitze programatuan arreta jarriz.

<https://youtu.be/uGAgAZRMyU>

4. Gaitasunekiko lotura

4.1. Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa, OLH eta eskolajatorria duten taldeak

Teknologiarako konpetentzia	Gizarterako eta herritartasunerako konpetentzia	Arterako konpetentzia	Konpetentzia motorra
✓	✓		

Izaten ikasteko konpetentzia	Hizkuntza- eta literatura-komunikaziorako konpetentzia	Matematikarako konpetentzia	Zientziarako konpetentzia
✓	✓		✓

Hitzez, hitzik gabe eta modu digitalean komunikatzeko konpetentzia	Ikasten eta pentsatzen ikasteko konpetentzia	Elkarbizitzarako konpetentzia	Ekimenerako eta ekiteko espiriturako konpetentzia
✓	✓	✓	

4.2. Beste talde batzuk

Ama-hizkuntzan komunikatzeko gaitasuna	Atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko gaitasuna	Matematikagaitasuna eta oinarriko gaitasunak zientzia eta teknologiaren alorrean	Gaitasun digitala
✓		✓	✓

Ikasten ikasteko gaitasuna	Gaitasun soziala eta zibikoa	Ekimenaren zentzua eta enpresa-espirtua	Kultura-arloko kontzientzia eta adierazpena
	✓	✓	✓

5. Baliabideak

Informazio gidak

- **Eusko Jaularitza**

- Aldaketa Klimatikoa. Eragina eta egokitzapena Euskal Autonomia Erkidegoan

https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/kegokitzen/eu_def/adjuntos/cambio_climatico.pdf

- Ingurumen-hezkuntza - Servicios de los ecosistemas:

<https://www.euskadi.eus/ingurumen-hezkuntza-ekosistemen-zerbitzuak/web01-a2inghez/eu/>

- **Twenergy. Birziklapenaren sinboloen gida:**

https://docs.google.com/file/d/0B-NIzJPXw9robTJxTW1LZ2lDYWs/edit?resourcekey=0-RF8BCHZEIYiQ0kqwWFK_og

Web-orriak

- **IHOBE**

- Biodibertsitatea:

<https://www.ihobe.eus/biodibertsitatea#jardunbide>

- Ekonomia zirkularra: <https://www.ihobe.eus/ekonomia-zirkularra>
- Eusko jaularitza. Euskadiko ekosistemen zerbitzuen ebaluazioa > Emaizak
<https://www.euskadi.eus/informazioa/natura-ongizatearen-oinarria/web01-a2inghez/eu/>
- FAO.
 - Lurzoruaren biodibertsitatea: <http://www.fao.org/soils-portal/soil-biodiversity/es/>
 - Lurzoruaren Mundu Eguna 2018: <http://www.fao.org/world-soil-day/about-wsd/wsd-2018/campaign-materials/es/>

Baliabideak

- Kontsumobide aldizkaria:
 - 41. Zk. Maiatza - abuztua 2021: [Mikroplastikoak: kutsadura ikusezina.](#)
 - [39. zk. Iraila - abendua 2020.](#) Modaren trapu zikinak
 - [36. zk. Iraila - abendua 2019.](#) Zenbat janarik amaitzen du zaborretan?
 - [30. zk. Iraila - abendua 2017.](#) Palma-olioa, kaltegarria da?
 - [23. zk. Apirila - ekaina 2015.](#) Bertako eta garaiko produktuak
- Zaharkitze programatuari buruzko film laburra “iDiots”:
<https://youtu.be/hKKwoCW6BCU>
- “Natura Bizia” dokumentala Biodibertsitateari buruz:
<https://naturabizia.com/hasiera-documentala/?lang=eu>

Helbide interesgarriak

KONTSUMOBIDEREN PRESTAKUNTZA ETA INFORMAZIO ZENTROAK

- ARABA: Adriano VI, 20 - 1. solairua. 01008 Vitoria-Gasteiz. Tfnoa: 945 01 66 00.
- GIPUZKOA: Zarategui pasealekua, 82-84bis. 20015, Donostia. Tfnoa: 943 02 25 90.
- BIZKAIA: Nicolás Alkorta, 2. 48003 Bilbo. Tfnoa: 94 403 22 20.